

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 15C/287/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7114225191
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Slobodníková
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2018:7114225191.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Ivetou Slobodníkovou v spore žalobcu: B. bytom v T., zastúpeného JUDr. Vladimírou Houdek Běhalovou, advokátkou so sídlom Brezová 10, Košice, proti žalovanému: C., bytom v T. zastúpenému JUDr. Jánom Mikuľakom, advokátom so sídlom v Košiciach, Františkánska 5, o zaplatenie 7 826,- Eur s príslušenstvom

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 7 826,- Eur so 17,6 % ročným úrokom z omeškania z dlžnej sumy od 13. 11. 1998 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou na tunajší súd dňa 8. 10. 2014 domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy 7 826,- Eur s príslušenstvom titulom náhrady škody a náhrady trov konania. Žalobca v žalobe uviedol, že so žalovaným dňa 5. 1. 1998 uzavrel Zmluvu o tichom spoločenstve, na základe ktorej žalovanému poskytol finančnú čiastku v hodnote 6 638,78 Eur (200 000,- Sk). V zmysle zmluvy sa mal ako tichý spoločník podieľať na zisku vo výške 17 % z vkladu na dobu každých aj započatých 6 mesiacov až do vypovedania a vyplatenia dohodnutej sumy. Dňa 13. 11. 1998 žalovanému poskytol ďalšiu finančnú čiastku v hodnote 1 600 DM (1 161,- Eur) a 790,- Sk (26,22 Eur). V roku 1998 podal na Okresnú prokuratúru Košice I na žalovaného trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu podvodu a v uvedenom trestnom oznámení žiadal, aby mu žalovaný vrátil peniaze aj s príslušným úrokom. Listom zo dňa 2. 3. 1999 žalovaný pohľadávku žalobcu uznal. Okresný súd Košice I rozsudkom zo dňa 21. 5. 2014 sp. zn. 6T/34/2005 oslobodil obžalovaných C. spod obžaloby podľa § 285 písm. c/ Trestného poriadku. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 2. 7. 2014. Rozsudkom Okresného súdu Košice I zo dňa 21. 5. 2014 sp. zn. 6T/34/2005 bol žalobca ako poškodený odkázaný so svojím nárokom na náhradu škody uplatneným v trestnom konaní na občiansko-súdne konanie. Na základe uvedeného si žalobou uplatňuje nárok na náhradu škody, ktorá mu vznikla konaním žalovaného.

2. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 17. 12. 2015 žiadal žalobu zamietnuť. Žalovaný bol rozsudkom v trestnom konaní oslobodený spod obžaloby v celom rozsahu, pretože skutky nie sú trestným činom. Žalovaný je toho názoru, že nárok žalobcu je premičaný.

3. Okresný súd Košice I rozsudkom zo dňa 28. 3. 2017 č.k. 15C/287/2014-104 zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 7 826,- Eur so 17,6 % ročným úrokom z omeškania z dlžnej sumy od 13. 11. 1998 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

4. Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 28. 8. 2018 sp. zn. 3Co/253/2017 zrušil rozsudok a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Podľa odôvodnenia uznesenia v prejednávanej veci je zrejmé, že žalovaný bol oslobodený spod obžaloby okresného prokurátora, to znamená, že v trestnom konaní nebola preukázaná žiadna trestnoprávna (deliktuálna) zodpovednosť žalovaného, ktorá by mohla byť skutkovým základom pre zodpovednosť za škodu. Preto ak žalobca v tomto konaní uplatňuje proti žalovanému nárok na náhradu škody, je jeho povinnosťou uniesť dôkazné bremeno a preukázať existenciu všetkých predpokladov zodpovednosti za škodu. Súd prvej inštancie právne posúdil nárok žalobcu ako nárok na náhradu škody, pričom však v odôvodnení rozsudku nikde neuviedol, v čom spočíva porušenie právnej povinnosti, ktoré zakladá všeobecnú zodpovednosť žalovaného za škodu, ktorá mala žalobcovi vzniknúť. Bez preukázaného porušenia zákonnej alebo zmluvnej povinnosti pritom nie je možné uvažovať o existencii zodpovednostného vzťahu. (bod 14) Je nesporné, že medzi sporovými stranami došlo k podpísaniu listiny, označenej ako Zmluva o tichom spoločenstve. Túto okolnosť uviedol súd v bode 19 odôvodnenia rozsudku, kde zároveň posúdil, že ide o zmluvu uzavretú medzi fyzickými osobami. Z tohto skutkového zistenia však súd prvej inštancie nevyvodil žiaden právny záver. Prítom ide o relevantné skutkové zistenie, ku ktorému sa v priebehu konania vyjadrovali obe sporové strany. V takomto prípade bolo preto povinnosťou súdu prvej inštancie posúdiť, či došlo k vzniku zmluvného vzťahu, aký bol jeho obsah a akou právnou normou sa spravoval. Keďže súd nie je viazaný právnou kvalifikáciou nároku, je možné, že uplatňovaný nárok je zmluvnej povahy, čo však musí posúdiť súd prvej inštancie. Ak by prichádzalo do úvahy plnenie z porušenia zmluvnej povinnosti, aj tu je povinnosťou žalobcu skutkovo špecifikovať, v čom porušenie povinnosti spočíva a povinnosťou súdu takúto skutkovú okolnosť právne posúdiť. Nie každé porušenie zmluvnej povinnosti je naplnením predpokladu zodpovednosti za škodu. Nesplnenie povinnosti jednej zmluvnej strany na plnenie vyplývajúce zo zmluvy zakladá predovšetkým právo druhej zmluvnej strany uplatniť si nárok na plnenie zo zmluvy na súde. (bod 15) Žalovaný sponchybuje aj obsah listu, ktorým malo dôjsť k uznaniu nároku žalobcu. Súd prvej inštancie sa s námietkami žalovaného nevyšporiadal. Napokon odvolací súd uvádza, že aj posúdenie otázky premičania je závislé od toho, ako súd prvej inštancie právne posúdi nárok žalobcu. Z odôvodnenia rozsudku tiež nie je zrejmé, ako súd prvej inštancie dospel k záveru o začiatku omeškania žalovaného (bod 16). Odvolací súd je preto nútený konštatovať, že odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie je nedostatočné, pretože nedáva sporovým stranám kvalifikovanú odpoveď na podstatné otázky, ktoré sú v konaní sporné. Z odôvodnenia nie je dostatočne jasné, ktoré skutkové zistenia súd považoval za relevantné pre posúdenie uplatneného nároku a ako ich právne posúdil. K právnemu posúdeniu žalovaného nároku ako nároku na náhradu škody odvolací súd opakovane uvádza, že z odôvodnenia rozhodnutia nie je zrejmé, v čom konkrétne vidí súd prvej inštancie naplnenie predpokladov všeobecnej zodpovednosti za škodu. (bod 17) Úlohou súdu prvej inštancie bude dôsledne vyhodnotiť zistený skutkový stav s prihliadnutím na všetky skutočnosti, ktoré boli súdom zistené vykonaným dokazovaním alebo inak vyšli najavo. Ak súd prvej inštancie bude naďalej zastávať názor, že je potrebné nárok žalobcu právne posúdiť ako nárok na náhradu škody, bude jeho povinnosťou riadne odôvodniť existenciu všetkých zákonných predpokladov zodpovednosti za škodu podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak súd prvej inštancie dôjde k záveru, že je potrebné nárok žalobcu posúdiť podľa iných ustanovení hmotného práva, musí túto právnú kvalifikáciu riadne uviesť v odôvodnení rozsudku v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP. Úlohou súdu prvej inštancie bude vysporiadať sa riadne so všetkými prostriedkami procesnej obrany žalovaného, teda aj s námietkou premičania a s námietkou nedostatku pasívnej legitímácie. (bod 19)

5. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 5. 11. 2018 uviedol, že dňa 5. 1. 1998 na žiadosť žalovaného, že potrebuje finančné prostriedky na privatizáciu podniku Sabina Sabinov, žalobca poskytol žalovanému sumu 200 000,- Sk, ktorú mu mal žalovaný vrátiť do 3 mesiacov. Až dva či tri mesiace po poskytnutí sumy 200 000,- Sk došlo k spísaniu zmluvy o tichom spoločenstve (čo vyplýva z tvrdení oboch strán sporu v trestnom konaní). Dňa 3. 11. 1998 žalobca žalovanému poskytol sumu vo výške 1 600,- DM a 790,- Sk, ktoré mu mal žalovaný vrátiť do dvoch týždňov. Až v priebehu tohto konania začal žalovaný tvrdiť, že pasívne legitimovaným má byť spoločnosť GASTRO, spoločnosť s ručením obmedzeným, Košice, a nie žalovaný. V celom trestnom konaní žalovaný ani raz neuviedol, že peniaze mali poškodení, resp. niektorí z nich, požičať spoločnosti, v ktorej bol žalovaný konateľom. Z vyššie uvedeného teda nemožno vyvodiť záver, že žalobca poskytol finančné prostriedky spoločnosti GASTRO, spoločnosť s ručením obmedzeným, Košice, a nie žalovanému, pokiaľ zmluva o tichom spoločenstve bola podpísaná až potom ako bola žalovanému poskytnutá suma 200 000,- Sk. Žalovanému a jeho manželke poskytli finančné prostriedky viaceré osoby, ktorým tieto zo strany žalovaného a jeho manželky neboli vrátené. Od konca novembra 1998 sa žalobca so žalovaným už

nevedel spojiť telefonicky, ani osobne, čo v ňom vyvolalo dôvodnú obavu, že bol žalovaným podvedený. V decembri 1998 preto podal žalobca ako poškodený trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu podvodu. Toto trestné oznámenie bolo odmietnuté. Trestné konanie bolo začaté po podaní trestného oznámenia viacerými poškodenými, ktorí tak vrátane žalobcu urobili dňa 3. 3. 1999. Dňa 28. 4. 1999 si žalobca v trestnom konaní uplatnil nárok na náhradu škody vo výške 236 326,- Sk, ktorá suma pozostávala zo sumy 200 000,- Sk, sumy 1600,- DM a sumy 790,- Sk. Rozsudkom Okresného súdu Košice I, sp. zn. 6T/34/2005 z 9. 2. 2010 boli žalovaný a jeho manželka uznaní vinnými zo spáchania trestného činu podvodu formou spolupáchateľstva. Po zrušení rozsudku krajským súdom a vrátení veci okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie, boli žalovaný a jeho manželka rozsudkom Okresného súdu Košice I, sp. zn. 6T/34/2005 z 31. 3. 2014 spod obžaloby pre trestný čin podvodu formou spolupáchateľstva oslobodení a poškodení boli so svojimi nárokmi odkázaní na občianske súdne konanie. Rozsudok bol odôvodnený tak, že u obžalovaných nebol preukázaný úmysel podviesť poškodených, pretože sám žalovaný s manželkou boli obeťou podvodu. Dňa 8. 10. 2014 podal žalobca žalobu o zaplatenie 7 826,- Eur s prísl. Vo februári 1999 žalobca vyzval žalovaného na úhradu žalovanej sumy. Reakciou na tento list žalobcu, bol list žalovaného z 2. 3. 1999, v ktorom žalovaný (ako fyzická osoba, nie ako štatutárny zástupca spoločnosti GASTRO spoločnosť s ručením obmedzeným, Košice), uviedol: „Zároveň však záväzne prehlasujem, že uznávam Vašu pohľadávku, nikdy som ju nespochybnil, som ju ochotný zaplatiť, ale musím mať možnosť v klude pracovať a žiť tak, aby som mohol uspokojiť svoje záväzky.“ Vyššie uvedené prehlásenie žalovaného považuje žalobca za uznanie dlhu. Z vyššie uvedeného prehlásenia žalovaného bolo nepochybné z akého dôvodu a v akej výške uznal žalovaný dlh, nakoľko tento list žalovaného bol reakciou na list žalobcu z 21. 2. 1999. K námietke premlčania žalobca uvádza: Podľa ust. § 112 Občianskeho zákonníka: Ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. Žalobcovi vzniklo právo na vrátenie pôžičky. Žalobca uplatnil svoje právo v trestnom konaní ako nárok na náhradu škody. Žalobca dôvodne predpokladal, že žalovaný bude v trestnom konaní uznaný vinným zo spáchania trestného činu podvodu. Žalovaný sa zatajoval, nekomunikoval, peniaze mu poskytli viaceré osoby, ktorým rovnako ako žalobcovi, žalovaný nevrátil žiadnu sumu. Ak by však bol súd názoru, že premlčacia doba nespočívala od 28. 4. 1999 do právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Košice I, sp. zn. 6T/34/2005 z 31. 3. 2014, z opatrnosti žalobca poukazuje na rozhodnutia, v ktorých bolo konštatované, kedy je námietka premlčania v rozpore s dobrými mravmi (rozsudok Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 25Cdo/1839/2000, rozsudok Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 21Cdo/992/1999, rozsudok veľkého senátu občianskoprávneho a obchodného kolégia Najvyššieho súdu, sp. zn. 31Cdo/3931/2013.). Žalovaný tvrdí, že peniaze nevrátil žalobcovi z dôvodu, že bol podvedený. Žalobca má za to, že žalovaný porušil ust. § 415 Občianskeho zákonníka. Každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí, ak požičané peniaze použil na deblokáciu pohľadávky nigérijskej spoločnosti. Žalobca poukazuje tiež na to, že podľa neho nemožno dospieť výkladom k názoru, že ak si uplatnil nárok na náhradu škody v trestnom konaní (inak si uplatniť právo v trestnom konaní ani nemohol), musí si uplatniť nárok titulom náhrady škody aj v občianskom konaní. Žalobca si uplatnil tak v trestnom konaní ako aj v tomto konaní rovnaký nárok (nárok na vrátenie pôžičky), ktorý vyplýval z rovnakých skutkových tvrdení. V tejto súvislosti poukazuje žalobca napr. na rozsudok Krajského súdu Trenčín, sp. zn. 4Co/260/2016, z ktorého vyplýva, že ak veriteľ uplatní svoje právo v trestnom konaní, premlčacia doba neplynie, a to aj v prípade, ak žalobca v občianskom súdnom konaní uplatní voči žalovanému právo z iného titulu ako z titulu náhrady škody (napr. právo na zaplatenie titulom bezdôvodného obohatenia). Na základe uvedených dôvodov žiadal, aby súd žalobe vyhovel a zaviazal žalovaného k náhrade trov konania.

6. Súd doplnil dokazovanie vyjadrením strán sporu, oboznámením sa s listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

7. Dňa 1. 5. 1998 bola medzi súkromnou firmou „Gastro“ - divízia 03, L. ako podnikateľom a E. ako tichým spoločníkom uzatvorená podľa § 673 a nasl. Obchodného zákonníka zmluva o tichom spoločenstve. Tichý spoločník sa v zmluve o tichom spoločenstve zaviazal poskytnúť podnikateľovi finančnú čiastku 200 000,- Sk a podieľať sa s ním na podnikaní. Tichý spoločník má právo na podiel zo zisku podľa vzájomnej dohody vo výške 17 % z vkladu na dobu každých aj započatých 6 mesiacov až do vypovedania, vyplatenia dohodnutej zmluvy. Tichý spoločník sa nepodieľa na strane podnikateľa. V prípade devalvácie meny prepočet ku dňu podpisu je 19,50 DM (článok 1, 2 zmluvy).

8. Listom zo dňa 2. 3. 1999 - upozornenie na porušovanie zákona - pokus o zmier, žalovaný okrem iného oznámil žalobcovi, že uznáva pohľadávku žalobcu, nikdy ju nespochybnil a je ochotný ju zaplatiť.

9. Listom zo dňa 29. 1. 2001 doručil žalobca žalovanému výpoveď z účasti tichého spoločníka, lebo nedošlo zo strany podnikateľa - L. od poskytnutia finančnej čiastky 235 000,- Sk, k sľúbeným podnikateľským aktivitám a z dôvodu nevyplatenia žiadnych dohodnutých finančných čiastok, s okamžitou splatnosťou poskytnutých financií v hotovosti aj s úrokom.

10. Žalobca vo výpovedi pred súdom uviedol, že žalovaného poznal od roku 1986 ako kolegu. Žalovaný mu tvrdil, že má kontakty na určité osoby, rozbieha privatizačný projekt kúpou podniku Sabina Sabinov a potrebuje finančné prostriedky. Keďže sa dobre poznali, požičal mu sumu 200 000,- Sk s tým, že žalobca bude vystupovať ako tichý spoločník a bude mať nárok na 17 % úrok na pol roka. Následne bola spísaná zmluva o tichom spoločenstve. Sumu 200 000,- Sk vložil dňa 5. 1. 1998 do Priemyselnej banky na Hlavnej ulici na účet žalovaného. Keďže finančné prostriedky po troch mesiacoch nechodili, vyzval žalovaného, aby mu peniaze vrátil. Žalovaný ho opakovane uisťoval, že finančné prostriedky má a že mu ich vráti. Dňa 13. 11. 1998 sa so žalovaným stretli v banke a v prospech žalovaného zložil ďalej 1 600 DM a 790,- Sk. Doklad o zložení sa nachádza v trestnom spise. Po týždni od poskytnutia hotovosti mal žalovaný celú kompletnú sumu žalobcovi vrátiť. V zmluve o tichom spoločenstve nebola dohodnutá výpoveď, resp. nebolo dohodnuté, dokedy má žalovaný finančné prostriedky vrátiť. Žalobca preto doručil písomnú výpoveď žalovanému na adresu trvalého bydliska, ale žalovaný na výpoveď nereagoval a nepreberal poštu.

11. Žalovaný vo výpovedi pred súdom uviedol, že v trestnom konaní bol oslobodený spod obžaloby, lebo nebolo preukázané, že spáchal skutok, ktorý mu bol kladený za vinu. Zmluvu o tichom spoločenstve vyhotovil žalobca a žalovaný ju podpísal. Finančné prostriedky vložil žalovaný na účet, ktorý patril žalovanému a zároveň to bol aj účet spoločnosti Gastro s.r.o., ktorej bol konateľom.

12. Podaním zo dňa 28. 4. 1999 si žalobca uplatnil na Okresnej prokuratúre Košice II nárok na náhradu škody voči žalovanému vo výške 200 000,- Sk + 1 600 DM (35 536,- Sk) + 790,- Sk.

13. Rozsudkom Okresného súdu Košice I zo dňa 31. 3. 2014 sp. zn. 6T/34/2005 bol obžalovaný C. spod obžaloby prokurátora oslobodený, žalobca s uplatneným nárokom na náhradu škody bol súdom odkázaný na občianske súdne konanie. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 2. 7. 2014.

14. Súd posúdil vec právne nasledovne:

15. Podľa § 415 Občianskeho zákonníka, každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

16. Podľa § 420 ods. 1 Obchodného zákonníka predávajúci je povinný dodať tovar v množstve, akosti a vyhotovení, ktoré určuje zmluva, a musí ho zabaliť alebo vybaviť na prepravu spôsobom určeným v zmluve.

17. Základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu sú porušenie právnej povinnosti, existencia škody, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou.

18. Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo - ušlý zisk. Škoda sa uhrádza v peniazoch.

19. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až § 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

20. Podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

21. Podľa § 112 Občianskeho zákonníka ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia

po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

22. Podľa § 558 Občianskeho zákonníka, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval.

23. Uznanie dlhu ako jednostranný právny úkon dlžníka adresovaný veriteľovi zakladá vyvrátiteľnú právnu domnienku, že v čase uznania dlh existoval. Tento právny úkon okrem všeobecných náležitostí pre právne úkony (§ 34 a nasl.) musí mať písomnú formu, musí byť z neho zrejмый dôvod (kauza) vzniku pohľadávky, musí v ňom byť presne určená výška pohľadávky a napokon musí obsahovať aj príslub dlžníka tento dlh zaplatiť.

24. Podľa ustálenej súdnej praxe dôvod dlhu nemusí byť v uznávacom prejave uvedený výslovne, stačí ak je určený poukazom na upomienku na zaplatenie dlhu, v ktorej je dôvod dlhu obsiahnutý (R 123/1953).

25. Uznáním dlhu sa dlžník nezbavuje možnosti uplatňovať v občianskom súdnom konaní námietky týkajúce sa dôvodu alebo výšky (rozsahu) nároku veriteľa (R 13/1988).

26. Podľa § 559 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, splnením dlh zanikne. Dlh musí byť splnený riadne a včas.

27. Zo skutkového zistenia pred súdom vyplynulo, že dňa 5. 1. 1998, na žiadosť žalovaného, že potrebuje finančné prostriedky na privatizáciu podniku Sabina Sabinov, žalobca poskytol žalovanému sumu 200 000,- Sk, ktorú mu mal žalovaný vrátiť do 3 mesiacov. Podľa tvrdení oboch strán sporu v trestnom konaní (obžaloba Okresnej prokuratúry Košice sp. zn. 6T/34/2005 zo dňa 21. 7. 2005, str. 257) dňa 3. 11. 1998 žalobca poskytol žalovanému sumu 1 600 DM a 790,- Sk, ktoré mal žalovaný žalobcovi vrátiť do 2 týždňov (výpoveď žalovaného na hlavnom pojednávaní dňa 11. 4. 2006 č.l. 286, 287). Žalobcovi teda vzniklo právo na vrátenie pôžičky (§ 657 Občianskeho zákonníka), lebo odovzdanie peňazí žalovanému bolo preukázané a žalovaný prevzatie pôžičky nespochybnil.

28. V priebehu tohto konania začal žalovaný tvrdiť, že pasívne legitimovaným je spoločnosť Gastro s.r.o., Košice, kde boli vložené prostriedky žalobcom, nie on. V priebehu trestného konania, čo vyplýva z pripojeného trestného spisu Okresného súdu Košice I sp. zn. 6T/34/2005, žalovaný ani raz netvrdil, že peniaze mali poškodení, resp. žalobca požičať spoločnosti Gastro s.r.o., ktorej bol žalovaný konateľom.

29. Žalovanému a jeho manželke poskytli finančné prostriedky viaceré osoby, ktorým tieto zo strany žalovaného a jeho manželky neboli vrátené. Vyplynulo to z výpovedí Edity Novickej, manželky žalovaného na hlavnom pojednávaní dňa 11. 4. 2006 (č.l. 288 trestného spisu).

30. Trestné konanie proti žalovanému bolo začaté po podaní trestných oznámení viacerých poškodených osôb.

31. Dňa 28. 4. 1999 si žalobca v trestnom konaní uplatnil svoje právo na vrátenie pôžičky ako nárok na náhradu škody vo výške 236 326,- Sk, ktorá suma pozostávala zo sumy 200 000,- Sk, sumy 600,- DM a sumy 790,- Sk. Rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 6T/34/2005 z 9. 2. 2010 boli žalovaný a jeho manželka uznaní vinnými zo spáchania trestného činu podvodu formou spolupáchateľstva. Po zrušení rozsudku krajským súdom boli žalovaný a jeho manželka rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 6T/34/2005 z 31. 3. 2004 spod obžaloby pre trestný čin podvodu formou spolupáchateľstva oslobodení, pretože skutky nie sú trestným činom a poškodení boli so svojimi nárokmi odkázaní na občianske súdne konanie. Podľa odôvodnenia trestného rozsudku, u obžalovaných nebol preukázaný úmysel podviesť poškodených, pretože sám žalovaný s manželkou boli obeťou podvodu. Listom zo dňa 21. 2. 1999 - výzva o vrátenie peňazí vyzval žalobca žalovaného na vrátenie sumy 236 326,- Sk. Na tento list reagoval žalovaný ako fyzická osoba - C., teda nie ako štatutárny zástupca spoločnosti Gastro s.r.o., Košice, v ktorom vyhlásil: „Zároveň však záväzne prehlasujem, že uznávam Vašu pohľadávku, nikdy som ju nespochybnil, som ju ochotný zaplatiť, ale musím mať možnosť v klude pracovať a žiť tak, aby som mohol uspokojiť svoje záväzky.“

32. Z uvedených dôvodov, pre posúdenie pasívnej legitimácie žalovaného, nemožno vyvodit' záver, že žalobca poskytol finančné prostriedky spoločnosti Gastro s.r.o., Košice, ale poskytol ich žalovanému, pričom zmluva o tichom spoločenstve bola podpísaná až potom, ako bola žalovanému poskytnutá suma 200 000,- Sk a žalovaný je pasívne legitimovaný.

33. Podľa právneho názoru súdu uvedené prehlásenie žalovaného zo dňa 2. 3. 1999 možno považovať za uznanie dlhu žalovaným z dôvodov, že spĺňa zákonné podmienky uznania dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka, pretože odkazuje na pohľadávku žalobcu a je v nej obsiahnutý dôvod dlhu.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 17. 12. 2015 ani nespochybnil dôvod a výšku nároku žalobcu.

34. Žalobca si uplatnil voči žalovanému nárok na náhradu škody vyplývajúci zo zodpovednosti žalovaného za škodu podľa ust. § 415 Občianskeho zákonníka a ust. § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vo výške skutočnej škody, t.j. v sume 7 826,- Eur zodpovedajúcej istine žalovanému poskytnutých peňažných prostriedkov na základe zmluvy o tichom spoločenstve vo výške 6 638,78 Eur zo dňa 5. 1. 1998 a zo dňa 13. 11. 1998 vo výške 1 161,- Eur a 26,22 Eur.

35. Žalovaný porušil ust. § 415 Občianskeho zákonníka a súčasne ust. § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Už od roku 1992 sa totiž v médiách spomínali nigérijské podvody, vyplýva to z článku <https://archiv.ihned.cz/c1-974149-co-je-a-cim-hrozi-podvod-znamy-jako-kauza-419>. Žalovaný posielal peniaze nigérijskej strane napriek tomu, že žiadne sľuby nigérijská strana neplnila. Žalovaný vo výpovedi pred súdom ďalej uviedol, že jeho právnik stále sľuboval, že každú chvíľu z nigérijskej strany peniaze dôjdu, ale stále požadovali ďalšie platby na isté poplatky. Žalovaný teda použil požičané peniaze žalobcu na deblokáciu pohľadávky nigérijskej spoločnosti, nepostupoval preto s náležitou opatrnosťou vyplývajúcou z ust. § 415 Občianskeho zákonníka a svojím nezodpovedným konaním spôsobil žalobcovi škodu podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Naopak žalovaný nepreukázal, že žalobca vedel, že požičiava žalovanému finančné prostriedky na deblokáciu pohľadávky nigérijskej spoločnosti. Jedine poškodený p. V. v trestnom konaní uviedol, že vedel, na aký účel žalovanému peniaze požičal.

36. Žalovaný doposiaľ žalobcovi vrátil dlh napriek tomu, že listom zo dňa 2. 3. 1999 uviedol, že uznáva pohľadávku žalobcu a je ochotný ju zaplatiť. Zároveň po vznesení trestného obvinenia previedol dom s pozemkom v G. na svojich rodičov v snahe zabrániť tomu, aby sa jeho veritelia mohli uspokojiť z tohto domu.

37. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania žalovaným súd skúmal, či nárok uplatnený žalobou je premlčaný. Súd aplikoval na daný právny vzťah premlčaciu dobu ustanovenú v § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občiansko-právnych vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj bráni tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premlčania takto zabraňuje dlhodobému trvaniu práv a im zodpovedajúcim povinnostiam. Ak uplynula zákonom stanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej stanoveným spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať na súde svojho práva. Dôvodné vznesenie námietky premlčania v občianskom súdnom konaní má za následok, že súd nemôže oprávnenej osobe právo (nárok) priznať podľa § 100 ods. 1 tretia veta Občianskeho zákonníka, pritom zásada hospodárnosti konania musí viesť konajúci súd k tomu, aby prednostne posúdil v konaní vznesenú námietku premlčania vzhľadom k tomu, že v prípade jej oprávnenosti takýto postup vedie k rýchlemu vydaniu rozhodnutia vo veci samej bez potreby vykonávania ďalších dôkazov na zistenie napríklad výšky škody, bezdôvodného obohatenia a podobne (R 29/83).

38. Občiansky zákonník v ustanovení § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka viaže premlčanie práva uplynutím subjektívnej 2-ročnej premlčacej doby na podmienku vedomosti poškodeného a/ o vzniknutej škode (nie iba o protiprávnom úkone, či o škodnej udalosti) ako určitej majetkovej alebo nemajetkovej ujme určitého druhu a rozsahu, ktorú možno objektívne vyčíslieť v peniazoch do takej miery, aby poškodený mohol svoj nárok na náhradu škody uplatniť aj na súde, okamih vzniku škody, resp. vedomosť poškodeného o škode sa pritom nemusí zhodovať s okamihom škodnej udalosti, či s protiprávnym konaním, b/ o škodcovi, t.j. o tom, kto za škodu zodpovedá. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby môže byť rozdielny vo vzťahu k vedomosti poškodeného o škodcovi a k jeho vedomosti o škode. Obe podmienky sú súčasne podmienkami, aby si poškodený mohol uplatniť právo na náhradu škody na súde. Až od tohto momentu môže začať plynúť 2-ročná subjektívna premlčacia doba.

39. Pri posudzovaní otázky, kedy sa poškodený (žalobca) dozvedel o škode, treba v zmysle uvedeného vychádzať z preukázanej skutočnej vedomosti poškodeného o vzniknutej škode, teda kedy nadobudol vedomosť o rozsahu majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch, a to aspoň v približnej sume s možnosťou jej dodatočného spresnenia, t.j. ktorú bolo možné natoľko objektívne vyčíslieť v peniazoch, aby poškodený svoj nárok na náhradu škody mohol uplatniť aj na súde. Ide teda o vedomosť nielen o vzniku a existencii škody, ale aj o jej výške. Znalosť poškodeného o osobe škodcu sa viaže k okamihu, kedy poškodený získal informáciu, na základe ktorej si môže urobiť úsudok, ktorá konkrétna osoba

je za škodu zodpovedná (R 38/75). Ak poškodený uplatní svoje právo na náhradu škody spôsobenej trestným činom v adhéznom konaní, jednak riadne, t.j. najneskôr na hlavnom pojednávaní pred začatím dokazovania (podľa súčasnej právnej úpravy najneskoršie do skončenia vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania), poprípade už v trestnom konaní, vyjadrí ako poškodený vôľu požadovať od konkrétnej osoby náhradu škody z konkrétnych dôvodov, v konkrétnej výške (nestačí len vyjadrenie poškodeného, že sa pripája k trestnému konaniu a žiada náhradu škody), jednak včas, t.j. v priebehu premlčacej doby a v konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu adhézneho konania nebeží (R 29/85). Ak nedošlo v trestnom konaní k uloženiu povinnosti nahradiť poškodenému uplatnenú náhradu škody, má poškodený možnosť uplatniť si nárok na náhradu škody v občianskom súdnom konaní v premlčacej dobe, ktorej beh pokračuje po skončení trestného konania, o ktorom bol ako poškodený upovedomený až do jeho úplného vyčerpania (Rc 31/74). Poškodený v konaní riadne pokračuje aj vtedy, ak po skončení trestného konania v primeranej dobe pokračuje v občianskom súdnom konaní. Určenie tejto primeranej doby bude vždy otázkou posúdenia okolností jednotlivého konkrétneho prípadu (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/43/2010 zo dňa 29. 2. 2012).

40. Podľa právneho názoru súdu premlčacia doba spočívala v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka a preto vzhľadom na podanie žaloby dňa 8. 10. 2014 nemohlo dôjsť k premlčaniu žalobcovho práva. Žalobca uplatnil právo v trestnom konaní ako nárok na náhradu škody. Žalobca s orgánmi činnými v trestnom konaní spolupracoval, v prípravnom konaní si riadne uplatnil nárok na vrátenie pôžičky ako nárok na náhradu škody. Žiadnym spôsobom nemohol ovplyvniť skutočnosť, že žalovaný s manželkou boli po viac ako 15 rokoch od začatia trestného konania rozsudkom súdu spod obžaloby oslobodení.

41. Žalobca si nárok na náhradu škody ako poškodený uplatnil v trestnom konaní dňa 28. 4. 1999 na Okresnej prokuratúre Košice II. Trestné konanie následne prebiehalo pred Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 6T/34/2005, v ktorom bol žalovaný C. spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Košice I pre skutky trestného činu podvodu formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Trestného zákona oslobodený, pretože skutky nie sú trestným činom. Podľa § 229 ods. 1 Trestného poriadku súd poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody odkázal na občiansko-súdne konanie. Podľa právneho názoru súdu, premlčacia doba spočívala od 28. 4. 1999 do právoplatnosti trestného rozsudku, t.j. do 2. 7. 2014. Trestný rozsudok bol žalobcovi doručený dňa 21. 5. 2014, teda žalobca ako poškodený v trestnom konaní získal vedomosť o osobe škodcu a rozsahu škody najskôr v tento deň. Po doručení rozsudku mohol žalobca riadne pokračovať v uplatnenom nároku na náhradu škody v občianskom súdnom konaní. Žalobca podal žalobu na Okresný súd Košice I dňa 8. 10. 2014, teda v rámci plynutia premlčacej doby a jeho nárok nie je premlčaný.

42. Na základe uvedených dôvodov a citovaných zákonných ustanovení žaloba je dôvodná, preto jej súd v celom rozsahu vyhovel.

43. Podľa § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

44. Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. platného a účinného do 31. 12. 2008, výška úrokov z omeškania je dvojnásobok diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k 1. dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

45. Podľa ustálenej súdnej praxe, ak predmetom konania je pohľadávka žalobcu spočívajúca v jeho práve na náhradu škody spôsobenej trestným činom, aj právna povaha úrokov z omeškania ako príslušenstva tejto pohľadávky sa spravuje ustanoveniami o náhrade škody. Keďže Občiansky zákonník pri náhrade škody neustanovuje čas plnenia, treba uplatniť ust. § 563 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je dlžník povinný zaplatiť náhradu škody prvý deň potom, čo ho veriteľ požiadal o splnenie.

46. Súd priznal žalobcovi úroky z omeškania od 13. 11. 1998, t.j. odo dňa poskytnutia finančnej čiastky v sume 1 161,- Eur a 26,22 Eur žalovanému, lebo žalovaný mal podľa ústnej dohody finančné prostriedky vrátiť žalobcovi do troch mesiacov od podpísania zmluvy o tichom spoločenstve zo dňa 5. 1. 1998 v rozsahu a výške uvedenej vo výrokovvej časti rozsudku, v súlade s návrhom žalobcu.

47. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobca mal v konaní plný úspech, preto mu súd priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku **m o Ź n o** podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Košice I písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, **m ô Ź e** žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.